

Civilný sporový poriadok

1	Civilný sporový poriadok
Zákon č. 99/1963 Zb. § 7 (pozri s. 168)	Občiansky súdny poriadok upravoval občianske súdne konanie (civilný proces), v ktorom súdy prerokovávali a rozhodovali súkromnoprávne spory, iné súkromnoprávne veci (čo podľa novej právnej úpravy označujeme ako mimospory) a plnili úlohy administratívneho súdnictva.
Zákon č. 160/2015 Z. z. § 1, § 2 (pozri s. 249)	Nová právna úprava civilného procesu je rozdelená do troch samostatných kódexov. Rozdelenie na samostatné procesné kódexy je dôvodné vzhľadom na odlišný predmet konania, čo vyžaduje odlišnú metódu procesného postupu. Civilný sporový poriadok upravuje prerokovávanie a rozhodovanie súkromnoprávnych sporov. Civilný mimosporový poriadok upravuje prerokovávanie a rozhodovanie súkromnoprávnych vecí, ktoré nemajú sporový charakter (mimospory). Administratívne súdnictvo je upravené v Správnom súdnom poriadku. Civilný sporový poriadok je vo vzťahu k ostatným dvom kódexom lex generalis.
Súvisiace tabuľky	Civilný mimosporový poriadok právmoc súdov strana sporu účastník konania spor právne veci prerokované a rozhodované podľa CMP – mimospory
Väzby (predpisy, ustanovenia)	Zákon č. 161/2015 Z. z. – § 1, § 2

2	spor
Zákon č. 99/1963 Zb. § 7 (pozri s. 168)	Občiansky súdny poriadok označoval konania podľa ich predmetu ako „právne veci.“ Právne veci zo súkromnoprávnych vzťahov rozdeľoval na „spory“ a „iné právne veci“ (§ 7 ods. 1 OSP). Pojem „mimospory“ sa v právnej úprave nepoužíval (na tento účel sa používal pojem „iné právne veci“ alebo „osobitné konania“). Rozlíšenie procesného postupu medzi prerokovávaním sporov a mimosporov (iných právnych vecí) nezohľadňovalo dostatočne rozdielnosť matérie a bolo upravené neprehľadne.
Zákon č. 160/2015 Z. z. § 1, § 2 (pozri s. 249)	Na jednej strane, pojem spor nie je v Civilnom sporovom poriadku le-gálne definovaný. Na druhej strane, „mimospory“ sú tie právne veci, ktoré sú za mimosporové konania výslovne označené v Civilnom mi-mosporovom poriadku. Ako spor sa teda prerokuje taká súkromno-právna vec, ktorá nie je zákonom výslovne označená ako mimosporo-vé konanie. Nová právna úprava je postavená na rozdielnych zásadách pri preroko-vávaní sporov a mimosporov. Spor sa začína na základe žaloby, vystupujú v ňom strany s protichod-nými záujmami, ktoré uplatňujú prostredníctvom prostriedkov pro-

	<p>cesného útoku a prostriedkov procesnej obrany. Spor sa spravuje koncentráciou konania a možnosť súdu vykonať dôkazy, ktoré účastníci nenavrhlí, je prísne limitovaná.</p> <p>Konanie v mimosporových veciach sa začína na návrh, alebo ak to zákon výslovne nevylučuje, možno ho začať aj bez návrhu, pričom súd postupuje aj v súlade s ochranou verejného záujmu, zisťuje skutočný stav vecí a je povinný vykonať aj dôkazy, ktoré účastníci nenavrhlí (vyšetrovacía zásada).</p>
Súvisiace tabuľky	<p>civilný sporový poriadok civilný mimosporový poriadok právne veci prerokovávané a rozhodované podľa CMP – mimospory, sudcovská koncentrácia konania zákonná koncentrácia konania dokazovanie v sporovom konaní dokazovanie v mimosporovom konaní prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany</p>
Väzby (predpisy, ustanovenia)	Zákon č. 161/2015 Z. z. – § 1, § 2

3	Občiansky súdny poriadok
<p>Zákon č. 99/1963 Zb. § 7 (pozri s. 168)</p>	<p>Všeobecná právomoc súdov bola v Občianskom súdnom poriadku vyjadrená označením právnych vzťahov, z ktorých vec vyplývala (občianskoprávne, pracovnoprávne, rodinnoprávne, obchodnoprávne a hospodársko-právne vzťahy). Zákonom bolo možné túto všeobecnú právomoc zúžiť (ak bola právomoc k označenej veci zverená inému orgánu ako súdu) alebo rozšíriť (ak bola do právomoci súdu zverená iná ako označená vec). Zákon počítal s tzv. delenou právomocou (§ 8 OSP), ak bola právomoc súdu daná iba vtedy, ak vec nebola s konečnou platnosťou vyriešená v konaní pred iným orgánom.</p>
<p>Zákon č. 160/2015 Z. z. § 3, § 4 (pozri s. 249)</p>	<p>Nová právna úprava nevykazuje oproti pôvodnej právnej úprave materiálne zmeny. Po formálnej stránke je jednoduchšia. Vychádza z dualizmu rozdelenia právneho poriadku na súkromné právo a verejné právo.</p> <p>Súdy majú všeobecnú právomoc rozhodovať súkromnoprávne veci. Súkromnoprávna vec môže byť zákonom z právomoci súdu vyňatá a zverená do právomoci iného orgánu (zúžená právomoc). Iná ako súkromnoprávna vec môže byť do právomoci súdov zverená zákonom (rozšírená právomoc).</p> <p>Nová právna úprava opúšťa koncepciu delenej právomoci. Táto koncepcia sa javila ako zbytočná. Navyše, to čo pôvodná právna úprava klasifikovala ako delenie právomoc, možno podľa okolností konkrétneho prípadu považovať buď za rozšírenú alebo za zúženú právomoc.</p>
Súvisiace tabuľky	<p>Civilný mimosporový poriadok Civilný sporový poriadok právomoc rozhodcovského súdu skúmanie právomoci, spory o právomoc</p>

Odkaz na plné znenie paragrafu OSP

Opis pôvodnej právnej úpravy

4	právomoc rozhodcovského súdu	
<p>Zákon č. 99/1963 Zb. § 106 (pozri s. 186)</p>		<p>Všeobecná právomoc súdov bola v Občianskom súdnom poriadku vyjadrená označením právnych vzťahov, z ktorých vec vyplývala (občianskoprávne, pracovnoprávne, rodinnoprávne, obchodnoprávne a hospodársko-právne vzťahy). Zákonom bolo možné túto všeobecnú právomoc zúžiť (ak bola právomoc k označenej veci zverená inému orgánu ako súdu) alebo rozšíriť (ak bola do právomoci súdu zverená iná ako označená vec). Zákon počítal s tzv. delenou právomocou (§ 8 OSP), ak bola právomoc súdu daná iba vtedy, ak vec nebola s konečnou platnosťou vyriešená iným orgánom.</p>
<p>Zákon č. 160/2015 Z. z. § 5 (pozri s. 249)</p>		<p>1) Na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom úkone, ktorý mu patrí, že spor sa má prerokovať v rozhodcovskom konaní, súd konanie zastaví (okrem prípadov určených zákonom – tieto sú užšie ako podľa pôvodnej právnej úpravy). 2) Nová právna úprava, na rozdiel od pôvodnej právnej úpravy, inak upravuje situácie, kedy bola žaloba na súd podaná až potom, čo sa rozhodcovské konanie už začalo, ak rozhodcovské konanie stále prebieha. V takom prípade súd aj bez návrhu konanie preruší dovtedy, kým sa v rozhodcovskom konaní právoplatne rozhodne alebo vo veci samej (v kladnom prípade potom súd konanie preruší).</p>
<p>Súvisiace tabuľky</p>		<p>skúmanie právomoci spory o právomoc právomoc súdov</p>
5	právomoc súdov	
<p>Zákon č. 99/1963 Zb. § 8a (pozri s. 168)</p>		<p>Ak vec nespadá do právomoci súdov, súd postúpil vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu. Právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostali pritom zachované.</p>
<p>Zákon č. 160/2015 Z. z. § 9, § 10 (pozri s. 250)</p>		<p>Nová právna úprava prevzala pôvodnú právnu úpravu. Z novej právnej úpravy však jasne vyplýva, že ak vec nepatrí do právomoci súdov Slovenskej republiky ani do právomoci iného orgánu Slovenskej republiky, konanie sa zastaví a vec sa nepostupuje (takýto záver bolo možné vyvodiť aj výkladom pôvodnej právnej úpravy).</p>
<p>Súvisiace tabuľky</p>		<p>spory o právomoc právomoc súdov právomoc rozhodcovského súdu</p>

Opis novej právnej úpravy

Odkaz na plné znenie paragrafu nového predpisu

Odkaz na súvisiace procesné inštitúty (s. 161 - 166)

6	spory o právomoc	
<p>Zákon č. 99/1963 Zb. § 8a (pozri s. 168)</p>		<p>Spory o právomoc medzi súdmi a orgánmi štátnej správy rozhodoval najvyšší súd.</p>

<p style="text-align: center;">Zákon č. 160/2015 Z. z. § 11 (pozri s. 250)</p>	<p>Kompetenčný spor je v novej právnej úprave vymedzený ako spor medzi súdmi a inými orgánmi (nielen orgánmi štátnej správy ako to bolo podľa pôvodnej právnej úpravy). Kompetenčné spory rozhoduje osobitný senát najvyššieho súdu, ktorý sa na tento účel nazýva kompetenčný senát. Kompetenčný senát je zložený zo siedmich sudcov, z toho sú traja sudcovia občianskoprávneho kolégia, traja sudcovia správneho kolégia a jeden sudca obchodnoprávneho kolégia.</p>
<p>Súvisiace tabuľky</p>	<p>skúmanie právomoci právomoc súdov právomoc rozhodcovského súdu</p>

7	vecná príslušnosť súdu
<p style="text-align: center;">Zákon č. 99/1963 Zb. § 9 (pozri s. 168)</p>	<p>Na konanie v prvom stupni bol vecne príslušný okresný súd, ak zákon neustanovoval inak. Zákon ustanovoval inak iba v malom počte prípadov.</p>
<p style="text-align: center;">Zákon č. 160/2015 Z. z. § 12 (pozri s. 250)</p>	<p>Pravidlo o vecnej príslušnosti zostalo nezmenené. Na konanie v prvej inštancii je vecne príslušný okresný súd, ak zákon neustanovuje inak. (Pozn.: Zákonná úprava používa namiesto pojmu „konanie v prvom stupni“ pojem „konanie v prvej inštancii“.)</p> <p>Zákon ustanovuje iba jednu výnimku z vecnej príslušnosti okresných súdov. Na konanie v sporoch z abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach je vecne príslušný krajský súd (§ 31 CSP).</p>
<p>Súvisiace tabuľky</p>	<p>funkčná príslušnosť súdu miestna príslušnosť súdu v sporovom konaní miestna príslušnosť súdu v mimosporovom konaní kauzálna príslušnosť súdu v sporovom konaní kauzálna príslušnosť súdu v mimosporovom konaní skúmanie príslušnosti súdu v sporovom konaní skúmanie príslušnosti súdu v mimosporovom konaní spotrebiteľské spory – abstraktná kontrola</p>

8	funkčná príslušnosť súdu
<p style="text-align: center;">Zákon č. 99/1963 Zb. § 10, § 10a (pozri s. 169)</p>	<p>O odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu rozhodoval krajský súd. O odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu ako súdu prvého stupňa rozhodoval najvyšší súd. O dovolaní rozhodoval najvyšší súd.</p>
<p style="text-align: center;">Zákon č. 160/2015 Z. z. § 34, § 35 (pozri s. 253)</p>	<p>O odvolaní rozhoduje krajský súd, ak zákon neustanovuje inak. Zákon ustanovuje inak:</p> <p>1) O odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu (ako súdu prvého stupňa) v sporoch z abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach rozhoduje najvyšší súd – § 31 ods. 2 CSP.</p>

	<p>2) O odvolaní proti rozhodnutiu vydanému notárom ako súdnym komisárom rozhoduje v zákonom vymedzených prípadoch okresný súd – § 73 CMP.</p> <p>O dovolaní rozhoduje najvyšší súd.</p>
Súvisiace tabuľky	<p>vecná príslušnosť súdu miestna príslušnosť súdu v sporovom konaní miestna príslušnosť súdu v mimosporovom konaní kauzálna príslušnosť súdu v sporovom konaní kauzálna príslušnosť súdu v mimosporovom konaní skúmanie príslušnosti súdu v sporovom konaní skúmanie príslušnosti súdu v mimosporovom konaní odvolanie proti uzneseniu vydanému notárom spotrebiteľské spory - abstraktná kontrola</p>
Väzby (predpisy, ustanovenia)	Zákon č. 161/2015 Z. z. – § 73

9	miestna príslušnosť súdu
<p>Zákon č. 99/1963 Zb. § 84 <i>(pozri s. 183)</i></p>	<p>Zákon rozoznával:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) všeobecnú miestnu príslušnosť: Ak nebolo ustanovené inak, miestne príslušným bol všeobecný súd odporcu (žalovaného). Ako prioritné kritérium pre určenie všeobecného súdu bolo bydlisko fyzickej osoby a sídlo právnickej osoby. 2) osobitnú miestnu príslušnosť danú na výber: V zákonom určených prípadoch (§ 87 OSP) si mohol žalobca vybrať, či podá žalobu na všeobecnom súde žalovaného alebo na inak určenom súde. 3) výlučnú osobitnú miestnu príslušnosť: V zákonom určených prípadoch bol miestne príslušný súd určený podľa osobitného kritéria (§ 88 OSP).
<p>Zákon č. 160/2015 Z. z. § 13 <i>(pozri s. 250)</i></p>	<p>Aj v novej právnej úprave zostáva zachované rozdelenie na všeobecnú miestnu príslušnosť, osobitnú miestnu príslušnosť danú na výber a výlučnú osobitnú miestnu príslušnosť.</p> <p>Zásadnou zmenou je, že prioritným kritériom pre určenie všeobecného súdu fyzickej osoby je adresa jej trvalého pobytu. Dôvodom zmeny je to, že trvalý pobyt je objektívne ľahšie a spoľahlivejšie zistiteľný, ako bydlisko. Prípady osobitnej miestnej príslušnosti zostávajú v sporovom konaní v zásade nezmenené.</p> <p>Nová právna úprava už nezakotvuje osobitnú miestnu príslušnosť danú na výber pre spory z burzových obchodov. Pôvodná právna úprava, ktorá takúto možnosť v ustanovení § 87 písm. e) OSP upravovala, bola obsolentná, keďže pre spory z burzových obchodov je kauzálna príslušný Okresný súd Bratislava V pre celé územie SR.</p>
Súvisiace tabuľky	<p>vecná príslušnosť súdu funkčná príslušnosť súdu miestna príslušnosť súdu, v mimosporovom konaní kauzálna príslušnosť súdu v sporovom konaní kauzálna príslušnosť súdu v mimosporovom konaní skúmanie príslušnosti súdu v sporovom konaní skúmanie príslušnosti súdu v mimosporovom konaní</p>